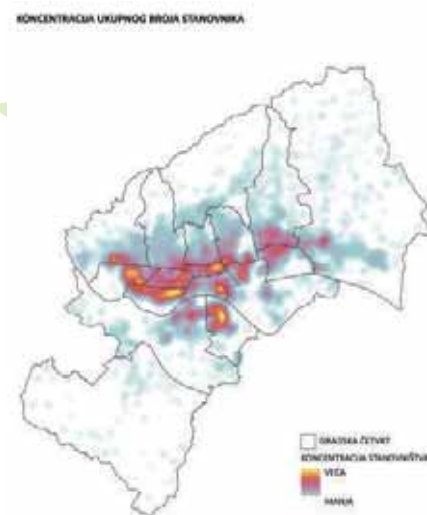

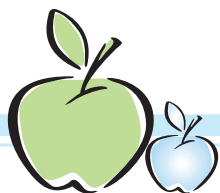
Prostorna analiza patronažne zdravstvene zaštite na području Grada Zagreba

Glavno je obilježje patronažne zdravstvene zaštite to što se usluga odvija izvan zdravstvenih ustanova, odnosno odvija se u domovima korisnika te je rad patronažnih sestara organiziran tako da skrbe za određeno geografsko područje. S obzirom na prostornu komponentu u organizaciji rada, a znamo da se prostori razlikuju prema raznim obilježjima, kao npr. broju stanovnika, dobnom sastavu stanovništva, gustoći naseljenosti, prometnoj povezanost i sl., bitno je da patronažna zdravstvena zaštita bude organizirana u skladu sa zahtjevima određenog prostora kako bi se građanima organizirala odgovarajuća skrb, a patronažnim sestrama olakšalo obavljanje djelatnosti. Stoga je ove godine, na inicijativu Gradskog ureda za zdravstvo i Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar, koji provode projekt pod nazivom Ulaganje u rani razvoj djece, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada izradio elaborat Prostorna analiza patronažne zdravstvene zaštite u domovima zdravlja. Prostorna analiza izrađena je kako bi

poslužila gore navedenom projektu kao jedna od podloga za donošenje novih odluka i planova vezanih uz poboljšanje uvjeta i organizacije patronažne zdravstvene zaštite na području Grada Zagreba. Prostorna analiza patronažne zdravstvene zaštite u domovima zdravlja izrađena je uz pomoć GIS-alata i sastoji se od niza kartografskih prikaza. Analiziran je prostorni razmještaj liječničkih timova, patronažne zdravstvene zaštite i broj patronažnih sestara po pojedinim lokacijama domova zdravlja i po gradskim četvrtima. Od ukupno 133 lokacije domova zdravlja, liječnički timovi i patronažna zdravstvena zaštita nalaze se na 51 lokaciji na kojoj radi ukupno 146 patronažnih sestara. Najviše ih je raspoređeno na području gradske četvrti Novi Zagreb - Zapad, Trešnjevka - jug i Sesvete, a najmanje u gradskoj četvrti Brezovica i Podsljeme. Analiziran je i broj stanovnika (ukupan broj stanovnika, djeca do 6 god. i stari, 65 i više god.) po različitim prostornim jedinicama (mjesni odbori, popisni krugovi, zone stambene i mješovite namjene) kako bi se dobio

što bolji uvid u razmještaj stanovništva te prema tome uvidjele potrebe pojedinih prostora za uslugama patronažne zdravstvene zaštite. Prema mreži javne zdravstvene službe broj stanovnika na jednu patronažnu sestru trebao bi iznositi oko 5.100 stanovnika, što znači da bi na području Grada Zagreba, koji prema

Popisu 2011. godine ima 790.017 stanovnika, trebalo biti raspoređeno 155 patronažnih sestara, a trenutno ih ima 146. Gledajući na razini gradskih četvrti, devet gradskih četvrti (od ukupno 17) ima prosječan broj stanovnika po patronažnoj sestri iznad normativa od 5.100 (npr. gradska četvrt Stenjevec i Gornja Dubrava čak preko 7.000 stanovnika na jednu patronažnu sestru). Rad patronažnih sestara organiziran je tako da su im dodijeljene određene ulice kao područja njihova rada. Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada iz tabličnog je popisa ulica za svaku patronažnu sestru izradio kartografske prikaze s obuhvatom njihova područja rada. To je vrlo važan materijal jer omogućuje da se uoče neki nedostaci i napravi optimizacija raspodjele ulica između patronažnih sestara, omoguće detaljnije buduće analize broja stanovnika po patronažnoj sestri, a što je najvažnije to je bitan korak u daljnjem razvoju približavanja usluge građanima na način da se razvije neka vrsta javno dostupne online aplikacije s prikazom karte koja bi omogućila građanima pregled i pretraživanje na temelju njihove lokacije, te bi na taj način dobili informaciju koja je patronažna sestra zadužena za traženo područje s kontakt podacima i drugim informacijama. Na tu potrebu ukazano je na radnom sastanku održanom 3. srpnja 2019. u prostorijama ZgForuma

između predstavnika Domova zdravlja, Gradskog ureda za zdravstvo i Škole narodnog zdravlja Andrija Štampar, na kojem je Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada održao prezentaciju gore navedenih materijala. Prostorna analiza patronažne zdravstvene zaštite u domovima zdravlja i Područja obuhvata patronažnih sestara te web aplikacije Zdravstvo.

Web aplikacija Zdravstvo javno je dostupna na web stranici Grada Zagreba. Sastoji se od Uvodnog dijela, Prostornog razmještaja zdravstvenih ustanova, elaborata i interaktivne karte Patronažne zdravstvene zaštite te Kapitalnih ulaganja u objekte za društvene djelatnosti 2019. U uvodnom je dijelu analiza zdravstvenih ustanova Grada Zagreba iz aspekta prostornih informacija i istraživanja u kojem je prikazano opterećenje liječničkih timova opće/obiteljske medicine, dentalne zdravstvene zaštite, zdravstvene zaštite predškolske djece i zdravstvene zaštite žena prema gradskim četvrtima i broju stanovnika. Prikazane su lokacije kapitalnih ulaganja u objekte zdravstvenih ustanova za 2018. godinu te analiza planiranih zona javne i društvene namjene – zdravstvene u važećim prostornim planovima (Prostorni plan Grada Zagreba, Generalni urbanistički plan grada Zagreba, Generalni urbanistički plan Sesveta i Urbanistički

planovi uređenja). Prostorni razmještaj Zdravstvenih ustanova pripremili smo za potrebe Gradskog ureda za zdravstvo u čijoj je nadležnosti između ostalog koordinacija i kontrola zdravstvenih ustanova u vlasništvu Grada.

S obzirom na to da je Geoportal ZIPP-a središnja pristupna točka Zagrebačke infrastrukture prostornih podataka koju koordinira Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, u suradnji s Gradskim uredom za zdravstvo planiramo tijekom 2020. godine objaviti područja obuhvata patronažnih sestara po ulicama na tematskoj karti Glavni preglednik u sloju Zdravstvo. Cilj je postići vidljivost i dostupnost korisnih informacija građanima, javnosti, gradskim tijelima, stručnim organizacijama i svim zainteresiranim korisnicima.

Nives Škreblin, dipl. ing. arh.

nives.skreblin@zagreb.hr

Maja Palčić, mag. geogr.

maja.palcic@zagreb.hr

Marko Petran Baloković, mag. geogr.

Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada
marko.petran-balokovic@zagreb.hr